

OFFICIELL. Birgitta Ekesand framhåller att Sveriges Guideförbund, eller SveGuide, som organisationen också kallas, är Sveriges enda officiella guideförbund.

FOTO: ANDERS KARLSSON

Utbildning och kompetens ska höja guidens status

En SveGuide känner man igen på organisationens guidelegitimation. Den har SveGuides logo, ett synligt bevis på att man har en kompetent, yrkesutbildad person, beredd att ställa all sin kunskap till uppdragsgivarens förfogande.

FOTO: ANDERS KARLSSON

Birgitta Ekesand, ordförande i Sveriges Guideförbund, vill höja statusen för guider. Hon efterlyser dessutom bättre guideutbildningar och lägre moms för guidetjänster.

TEXT: ANDERS KARLSSON

Det finns omkring 650 auktoriserade turistguider i Sverige, säger Birgitta Ekesand. De är organiserade i 17 föreningar runt om i Sverige. Alla är utbildade för att kunna utföra uppdrag för bussresebranschen, turistorganisationer och kryssningsfartyg. Antalet auktoriserade turistguider är relativt oförändrat. Det vi saknar är att vi inte har något yrkesskydd trots att vi har utbildning och är auktoriserade. Detta är något som vi arbetar för att få en ändring på. ▶

Birgitta Ekesand framhåller att Sveriges Guideförbund eller SveGuide, som organisationen också kallas, är Sveriges enda officiella guideförbund.

– Vi ser alltid fram emot att kunna visa alla besökare, svenska såväl som utländska, större eller mindre grupper, samt individuella resenärer det bästa som vårt vackra land har att erbjuda, säger hon. SveGuide har en spridning över hela vårt avlånga land och våra välutbildade och professionella turistguider ser fram emot att få dela med sig av den svenska kulturen, historien, traditionerna och den svenska matkulturen.

SveGuide, som bildades 1983, har i dag närmare 900 auktoriserade och kvalificerade turistguider, från Skåne i söder till Lappland i norr.

– Även om vi till största delen guidar på svenska, engelska, tyska och franska, är vi stolta över att kunna vara behjälpliga med 30 andra språk inklusive teckenspråket, säger Birgitta Ekesand. Tänk så mycket mer en resenär får uppleva, när en kunnig guide på ett trevligt sätt delar med sig av sina städers och sin bygds sevärdheter.

BIRGITTA EKESAND FRAMHÅLLER att Sveriges Guideförbund har goda kontakter med företrädare för den svenska bussbranschen.

– Det är ju oftast i den miljön vi är vana att se turistguider, men det finns inget egentligt krav på att anlita en auktoriserad turistguide i Sverige i dag som i många andra europeiska länder. Detta tycker man skulle vara en förutsättning för att erhålla en fullgod guidetur och upplevelse.

Sveriges Guideförbund samarbetar på europeisk nivå inom FEG, the European Federation of Tourist Guide Association. Man samarbetar även med de stora organisationerna inom besöksnäringen samt med en del kryssningsföretag.

– Samarbetet med FEG betyder mycket för oss nu när vi verkar för att få fram fler bra eftergymnasiala utbildningar, säger Birgitta Ekesand. Vi har bland annat en dialog med Södertörns högskola om en framtida treårig universitetsutbildning. Detta hoppas jag och mina guidekollegor mycket på.

Ett steg på vägen är den redan etablerade ettåriga utbildningen i Göteborg som följer SveGuides utbildningsplan och en liknande utbildning är på gång även i Stockholm.

– SveGuide är den enda guideorganisationen i Sverige som har utarbetat en egen utbildningsplan för turistguider, säger Birgitta Ekesand. Den omfattar minst 200 timmars handledd undervisning och avslutas med examination. Vi bedriver ingen egen utbildning utan i dagsläget samarbetar vi med olika studieförbund och examinationen genomförs i regel i samarbete med en turistbyrå, en regional turismorganisation eller liknande. Förnyad kunskapskontroll genomförs vart femte år.

EN SVEGUIDE KÄNNER man igen på organisationens guidelegitimation som utfärdas till de guider som har blivit auktoriserade.

– Den har SveGuides logo, ett synligt bevis på att man har en kompetent, yrkesutbildad person, beredd att ställa all sin kunskap till uppdragsgivarens förfogande, säger Birgitta Ekesand.

Hon konstaterar att turistnäringen står inför stora utmaningar i framtiden.

– Människor reser mer och mer och blir mer intresserade av skillnaderna mellan oss, säger hon. Men också av likheterna. I exempelvis flera folkrika asiatiska länder höjs levnadsstandarden vilket gör att en större andel av befolkningen får råd att åka utomlands på semester. Och då är Sverige och Europa attraktiva resmål.

Utbildningsmässigt har Sveriges Guideförbund därför slutfört det stora arbetet att omforma sin utbildning till större överens-

stämmelse med turistguideutbildningar i övriga Europa.

– Inom detta område samarbetar vi med FEG, the European Federation of Tourist Guide Association, säger Birgitta Ekesand. Ansökningar görs för att få guideutbildningen på yrkeshögskolenivå.

SveGuide är i dag medlem i Visita och har påbörjat ett arbete tillsammans med dem gällande validering av auktoriserade turistguider i Sverige.

– Vi hoppas också genom detta medlemskap att kunna få till stånd en förändring i Sverige i momsfrågan och få guidetjänster att anses vara kultur liksom i våra grannländer, säger Birgitta Ekesand. Detta är ju en form av kultur.

SveGuides etiska regler i korthet:

En auktoriserad turistguide inom SveGuide, Sveriges Guideförbund:

1. ska för sitt uppdrag vara väl förberedd kunskaps- och språkmässigt samt bära korrekt och passande klädsel.
2. anländer i god tid på avtalad plats, presenterar sig för gruppen med för- och efternamn och bär namnbricka. Ett giltigt guidecertifikat ska kunna förevisas.
3. Ger en mångsidig, saklig och objektiv framställning. Personliga värderingar i politiska, moraliska, etniska eller religiösa frågor ska inte framföras. När det gäller sådant, som inte är rena fakta, är det viktigt att det tydligt framgår, att det sagda rör sig om exempelvis legend, saga eller tradition.
4. förutsätts vara lojal mot sin uppdragsgivare och följa uppgjorda avtal, där det tydligt framgår, vad som förväntas av guiden enligt uppdragsgivarens önskemål. Vid delade uppfattningar ska eventuella problem aldrig lösas inför gästerna. Om en guide får förhinder och inte kan ta överenskommet uppdrag ska guiden vara beställaren behjälplig med att föreslå en ersättare. Provisionsavtal med inköpsställen, restauranger, hotell eller liknande ska inte förekomma.
5. ska främja turismens utveckling genom att visa på det unika på orten och i landskapet men samtidigt upplysa gästerna om respekten för djur, natur och skyddet av sevärdheter – inte minst värdet av våra världsarv.
6. ska känna ett personligt ansvar för sin SveGuide-auktorisering och därmed kontinuerligt vidareutbilda sig. Guiden ska visa lojalitet och respekt gentemot sina kollegor såväl inom den lokala föreningen som inom SveGuide, Sveriges Guideförbund.

FOTO: CÔTEBORGS HAMN

Kryssningsresenärer har på senare tid blivit en viktig målgrupp för guider i Sverige.